

zaaknummer 2013 W1125(2)

Datum beslissing 14 juli 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven.

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
(tijdens zijn leven) lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilige Hart van Jezus te Breda.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 februari 2014. Op 4 april 2014 is bij de griffie, namens de provinciaal overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus, een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat.

Op 24 juni 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn vertrouwenspersoon [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. D. Geraads, advocaat te Eindhoven.

Namens de Congregatie zijn verschenen: [naam], overste van de Congregatie der Priesters van het Heilig Hart van Jezus en mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is geboren in [plaats] in een gezin met 6 kinderen. Klager is het derde kind. Door de Raad van de Kinderbescherming is klager uit huis geplaatst omdat hij fors werd mishandeld door zijn vader. Na een verblijf in een observatietehuis in [plaats] en een kort verblijf in [plaats], werd klager geplaatst in [instelling] te [plaats]. Aldaar werd klager geplaatst op refter 3.

Omdat klager het vreselijk vond in [instelling] liep hij vaak weg. De straf die daarop stond in [instelling] was dat kinderen werden geplaatst in het cellencomplex. Zij moesten daar dan één á twee dagen zitten. Voor cliënt gold dat hij soms meerdere dagen verbleef in het cellencomplex. Klager herinnert zich dat er twee broeders toezicht hielden op de kinderen in

het cellencomplex. Dit waren aangeklaagde en broeder [naam]. Klager werd gedurende zijn verblijf in het cellencomplex door beiden met regelmaat seksueel misbruikt. Het seksueel misbruik bestond uit het feit dat klager aangeklaagde moest aftrekken en pijpen. Ook omgekeerd gebeurde het dat aangeklaagde klager aftrok en pijpte. Het seksueel misbruik heeft in totaal ongeveer tien keer plaatsgevonden.

2.2. Vervolgens is klager overgeplaatst naar [instelling]. Toen klagers verblijf op [instelling] eindigde, heeft hij geprobeerd zijn leven zo goed en zo kwaad als het kon vorm te geven. Klager had veel problemen. Hij schopte, zoals hij dit zelf zegt, tegen de maatschappij aan. Hij was heel agressief en had veel boosheid en wrok in zich. Dit bracht hem keer op keer in de problemen en in aanraking met politie en justitie. Uiteindelijk heeft het een en ander ertoe geleid dat klager een TBS-maatregel opgelegd kreeg en werd geplaatst in [kliniek] te [plaats]. Aldaar heeft hij een aantal vluchtpogingen ondernomen, waarbij de laatste poging is geslaagd.

Klager heeft vervolgens een meisje leren kennen en heeft werk gevonden. Hij heeft, terwijl hij zich dus nog steeds onttrok aan de TBS, geprobeerd een zo normaal mogelijk leven te leiden. Toen hij weer werd aangehouden en werd teruggebracht naar [kliniek] heeft hij een gesprek gehad met de psychiater, waarna hij, mede omdat hij zijn leven zo goed op de rit had gekregen, al na een half jaar met proefverlof mocht. Daarna heeft hij nooit meer enig contact met politie en justitie gehad.

Klager is twee maal getrouwd geweest en heeft uit deze twee huwelijken drie kinderen. Met twee van zijn drie kinderen heeft hij geen tot weinig contact. Sinds 1996 heeft hij een vriendin, met wie hij inmiddels ook is getrouwd. Klager is gaan werken als vrachtwagen chauffeur. Hij vertelt altijd zoveel mogelijk uren te hebben gemaakt en constateert dat hij feitelijk op de vlucht was voor zichzelf.

Klager heeft verder meermalen geprobeerd informatie in te winnen over de diverse aangeklaagden. Het werd bijna een obsessie in klagers leven om alles te weten te komen over aangeklaagde. Klager heeft ongeveer 11 jaar geleden een bezoek gebracht aan [instelling]. Dat was toen al een justitiële jeugdinrichting. Klager had de directie van de inrichting een brief geschreven om hen te informeren dat hij de inrichting wilde bezoeken en waarom. Klager en zijn huidige echtgenote hebben toen een gesprek gehad met de directeur van de inrichting (destijds de heer [naam]) die zich liet vergezellen door een psycholoog. Klager is onder meer in de cachotten gaan kijken en reageerde daar heel heftig op.

Klager zegt steeds maar geconfronteerd te worden met gedachten over hoe anders zijn leven had kunnen lopen als hij niet door aangeklaagde op deze manier was behandeld.

2.3. Klager wenst erkenning van de feiten en de gevolgen die het seksueel misbruik voor hem hebben gehad. Ook wenst klager uiteindelijk in aanmerking te worden gebracht voor een schadevergoeding.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Mr. Baetens heeft namens de overste in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat, hoewel er algemene aanwijzingen zijn dat aangeklaagde seksueel misbruik heeft gepleegd, er geen concrete aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde ten aanzien van klager, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Daarnaast merkt hij op dat, hoewel volgens klager het seksueel misbruik door aangeklaagde reeds in 1960 zou zijn gestart, uit het GBA-uittreksel van klager volgt dat klager vermoedelijk pas in oktober 1963 in [instelling] is geplaatst en de toezichhoudende taak van aangeklaagde

ongeveer rond die tijd moet zijn beëindigd. Hij merkt voorts op dat uit de andere klachtzaken blijkt dat kinderen van de lagere school niet bestraft werden met een verblijf in de cachotten. Die straf werd alleen opgelegd aan kinderen die op de middelbare school zaten.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager in de periode vanaf in ieder geval oktober 1963 tot en met november of december 1963 door aangeklaagde tien keer seksueel is misbruikt en dat dit misbruik bestond uit over en weer aftrekken en pijpen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de klaagschriften met nummers 2010T740, 2012T797, 2012 T800 en 2012T839 (1). Naast het feit dat deze klaagschriften gegrond zijn verklaard, overweegt de Klachtencommissie in het bijzonder dat ook de plek van het misbruik waarover in de klaagschriften 2012T797, 2012T800 en 2012T839 (1) wordt gesproken, overeenkomt met de plek waarvan klager zegt dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden, namelijk het cellencomplex.

Ten aanzien van de opmerking van de congregatie dat getwijfeld zou moeten worden aan de klacht, nu uit andere klachtzaken zou blijken dat kinderen van de lagere school, althans niet als straf, werden geplaatst in de cachotten, en klager op de lagere school zat, overweegt de Klachtencommissie als volgt. Uit andere klachtzaken is de Klachtencommissie vaker gebleken dat in verschillende internaten en huizen situaties die 'gebruikelijk of voorgeschreven waren' in de praktijk soms anders gingen. De Klachtencommissie is derhalve van oordeel dat het gestelde gebruik of voorschrift niet toereikend om hetgeen klager stelt, in twijfel te trekken, gelet op de hierboven genoemde steunbewijzen die in ruime mate voorhanden zijn.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 juli 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, Mr. F.J.M. Walstock en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.